

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 10879

Tarih : 07.03.2025

25199

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı YUSUF TEKİN** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

2012 yılında hayata geçirilen 4+4+4 düzenlemesinin ardından yaygınlaştırılan çıraklık ve stajyerlik uygulamaları çocukların eğitimden uzaklaşmalarına ve işçileştirilmelerine zemin hazırlamıştır. Çocukların işçileştirilmesi, çocukların sağlıklı büyümesinin ve eğitim yaşamına devam etmesinin önüne geçerken onları, erken yaşlardan itibaren kapitalist sömürünün bir parçası haline getirmektedir.

Bu durumun en acı sonucu ise şüphesiz ki iş cinayetlerinde yaşamını yitiren çocuklardır. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin son verilerine göre 2002 yılından itibaren en az 978, son on iki yılda ise en az 742 çocuk çalıştırılırken yaşamını yitirmiştir.

Bakanlık yetkilileri ve birçok ilgili kurum temsilcisinin açıklamaları veyahut da sorunu kökten çözümünden uzak projeleri ise “çocuk işçiliği” olgusu ile etkin bir mücadele ediyormuş algısı yaratmaya dönük olmasına rağmen MESEM gibi uygulamalar çocukların işçileştirilmesinin yasal ve pratik zeminini oluşturmaya devam etmektedir.

İş cinayetlerinde yaşamını yitiren çocuklara ek olarak her yıl yüzlerce çocuk çalışmak zorunda oldukları iş yerlerinde, işçi sağlığına ve iş güvenliğine dönük gerekli tedbirlerin alınmamasından dolayı iş kazaları geçirmekte, yaralanmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre Kartal Atalar Anadolu Meslek Lisesi öğrencisi olan 17 yaşındaki M.Z.A. zorunlu staj gereğince staj yaptığı YEO Teknoloji Firmasında onlarca kilo ağırlığındaki elektrik panosunu tek başına tutmak zorunda bırakılmıştır. 15 dakika boyunca taşıyabileceği yükün kat be kat fazlasını taşımak zorunda bırakılan çocuk, yaşadığı yoğun

ağrıların neticesinde hastaneye gitmiş ve belindeki iki fitiğin patladığı teşhis edilmiştir. Ameliyatı görece başarılı geçen M.Z.A.'nın kaldırdığı yükten dolayı zarar gören bir bacağında kısmi felç oluştuğu ve bu durumun ömür boyu sürme ihtimali olduğu da hekimler tarafından belirtilmiştir.

Bu bağlamda;

1. 2002 yılından bu yana, çıraklık ve stajyerlik kapsamında çalıştırılan çocukların yaşadığı iş kazaları ve karşılaştıkları meslek hastalıklarına dair bakanlığınızın elinde bir veri bulunmakta mıdır?
2. Yıl ve il bazlı olarak çocukların yaşadıkları iş kazaları ve karşılaştıkları meslek hastalıkları nelerdir?
3. Çıraklık ve stajyerlik kapsamında iş kazası geçiren çocuklara yönelik hangi koruyucu ve rehabilite edici önlemler alınmaktadır? Kalıcı sağlık sorunları yaşayan çocuklar için özel bir destek mekanizması var mıdır?
4. Çocukların iş yerlerinde yaşadığı hak ihlallerine karşı etkin bir denetim mekanizması oluşturulmuş mudur? MESEM uygulaması kapsamında kaç iş yeri denetlenmiştir? Bu denetimler sonucunda herhangi bir yaptırım uygulanmış mıdır?
5. M.Z.A.'nın ciddi bir rahatsızlığa kapılmasına sebep olan YEO Teknoloji Firması ve ilgililer hakkında başlatılmış bir soruşturma var mıdır?
6. Meslek lisesi öğrencilerinin staj yapacakları yerler hangi kriterlere göre belirlenmektedir? Bu kriterler arasında çocukların sağlıklı ve güvenli olma hallerinin önüne geçilmemesi var mıdır?
7. Meslek lisesi öğrencilerinin staj yaptıkları firmalar Bakanlığınızca herhangi bir denetime tabi tutulmakta mıdır?